

27 FEB. 2003,

J. nr.: 940.000/2002 3

**7. fundurinn tann 19. febrúar 2003 kl. 13.00
(Fundurinn varð hildinn í Mentamálaráðnum)**

Fundurinn var frammanundan fráboðaður at verða tann 19. febrúar 2003 við við hesi skrá:
Gjøgnumgongd og viðgerð av uppskoti til álit og uppskoti til lóg.

Allir limirnir møttu uttan Pætur Niclasen og Bjørgfríð Ludvig, Jan Mortensen, Margretha Rasmussen, Óli Hans Hammer Olsen, Ingibjörg Berg, sum frammanundan høvdu boðað frá, at tey ikki kundu møta. Hans Andr. Dam Joensen var á fundinum eitt skifti.

Eingin viðmerking var til seinastu fundarfrágreiðingina.

Á fundinum varð gingið gjøgnum uppskotið til álit, sum varð sent limunum undan fundinum.

Tær málsligu broytingarnar framganga í hjálagda, rættaða eintakinum. Aðrar viðmerkingar vóru í høvuðsheitum hesar:

- Ivi var um, hvørt teksturin í 1.1, seinasta brotið undir punkt a) við tekstinum “at kunna fremja ...” skal strikast?
- Í 2.2 verður mælt til at flyta niðasta brotið til bls. 15 beint aftaná talvu 2. Hetta brotið og restin av tekstinum í 2.2. á bls. 15 og 16 fær soljóðandi nýggja yvirskrift: *Hugtakið yrkisskeið. 2.3, 2.4 og 2.5 verða sostatt 2.4, 2.5 og 2.6.*
- Millum næstseinasta og seinasta brotið á bls. 13 eigur okkurt at verða nevnt um AMU-skeiðini í Danmørk. Eisini eigur aftaná 3. brotið at verða nevnt, at tað eru mong, sum halda skeið, men eru ikki *útbjóðarar* av skeiðum.
- Í 2. brotinum á bls. 15 átti teksturin at havt orðingina í § 5 í lógaruppskotinum.

Viðmerkingar til lógaruppskotið:

- Ivi var um, um § 5 skal strikast ella ikki. Avrátt varð at bíða við hesi avgerð til komandi fundin. Sama ger seg galdandi við atliti at viðmerkingunum til hesa lógargrein.
- Mælt varð at seta nýtt stk. 5 í § 10 við hesi orðing: *“Landskassin kann veita stuðul til tey yrkisskeið, ið eru beinleiðis partur av einari styttri yrkisrættaðari útbúgving sbrt. § 5, nr. 2)-4), eitt nú á merkonomstigi.”*
- Semja var um, at ráðið skal verða góðkenningarmyndugleiki viðvíkjandi skeiðum, meðan yrkisnevndirnar verða góðkenningarmyndugleiki viðvíkjandi útbúgvingarstøðum.

Avgjørt varð, at komandi fundurinn verður mikudagin 5. mars 2003, kl. 13 á Mentamálaráðnum við framhaldi av gjøgnumgongdini og viðgerðini av uppskotinum til álit.

26.02.2003

Petur Oluf Hansen,
skrivarí bólsins

Álit um yrkisskeið

Mars 2003

**Álit um yrkisskeið frá arbeiðsbólki,
sum Mentamálaráðið setti í
september mánaði 2002**

Handað Mentamálaráðnum í mars mánaði 2003

INNIHALD

1. táttur: Útgangsstöði	bls.
1.1 Samandráttur og niðurstöða arbeidsbólksins	3
1.2 Hví arbeidsmarknaðarútbúgvingar?	5
1.3 Lógargrundarlagið	6
1.4 Tilnevning og arbeidssetningur	7
2. táttur: Útbúgvingarskipanin	
2.1 Arbeiðið hjá bólkinum	11
2.2 Törvur á skeiðum og neyðug löggáva	12
2.3 Hugtakið yrkisskeið	15
2.4 Meginreglur um figging	16
2.5 Fөрleikatreytir	17
2.6 Góðkenning, eftirlit og fyrisiting	18
3. táttur: Uppskot til lóg	
3.1 Uppskot til lóg um yrkisskeið	21
3.2 Viðmerkingar til uppskotið	25

1. táttur

Útgangsstøði

- 1.1 Samandráttur og niðurstøða arbeðsbólksins
- 1.2 Hví arbeðsmarknaðarútbúgvingar?
- 1.3 Lógargrundarlagið
- 1.4 Tilnevning og arbeðssetningur

1.1 Samandráttur og niðurstøða arbeðsbólksins

Samandrátturin er gjørdur eftir niðurstøðunum, sum undirbólkarnir hvør sær eru komnir til. Eisini er samandrátturin gjørdur við støði í ynskjum og úttalilsum frá einstaklingum, stovnum og fyrirkum, og frá teimum umrøðum, sum arbeðsbólkurin hevur havt á sínum fundum.

Við støði í hesum mælir arbeðsbólkurin til, at:

- a) fyri útbúgvingar/skeið á arbeðsmarknaðinum, eigur ein lóggáva at verða gjørd um karmarnar fyri yrkisskeið, hvørs endamál m.a. skal verða:
 - at menna førleikarnar hjá starvsfólkum í vinnu í samsvari við krøvini á arbeðsmarknaðinum,
 - at útbúgva fólk til tey alsamt skiftandi førleikakrøvini á arbeðsmarknaðinum, og
 - at kunna fremja møguligar útbúgvingarætlanir fyri arbeðsleys ella vinnutarnað.
- b) sjálv yrkisskeiðini eftir hesi skipan verða fíggjað við luttøkgjaldi. Landskassin rindar útreiðslurnar til ta yvirskipaðu fyrisitingina av skipanini, meðan umsøkjari um góðkenning av yrkisskeiði rindar eitt umsitingargjald til at fíggja útreiðslurnar hjá yrkisnevndini.
- c) skeiðini skulu haldast á góðkendum útbúgvingarstøðum.
- d) yrkisskeið skulu eisini kunna takast í skeiðsrøðum og setast saman til styttri útbúgvingar, sum verða ásettar í kunngerðum.
- e) góðkenningin og eftirlitið við yrkisskeiðunum eigur at verða skipað í samsvari við ráðsskipanina smb. kap. 5 í yrkisútbúgvingarlógini og at verða fyrisitin av tí fyrisiting, sum frammanundan umsitur yrkisútbúgvingarnar.

Arbeðsbólkurin hevur í arbeði sínum lagt dent á, at uppskotið um eina skipan um yrkisskeið í størst møguligan mun er í samsvari við ynskini og tørvin hjá tí privatu vinnuni og almennu umsitingini.

1.2 Hví arbeiðsmarknaðarútbúgvingar?

Við sonevnda vitanarsamfelagnum verða stöðugt krøv til útbúgving sett til arbeiðslív og annað virksemi, sum er partur av gerandisdegnum hjá hvørjum einstøkum. Henda veruleika mugu øll, ið varða av privatum eins og almennum arbeiðsplássum, taka støðu til, og mugu vit bera saman við støðuna í teimum londum, vit bæði hava sum fyrimynd og sum kappingarneytar.

Nýggir framleiðsluættir og nýggj framleiðsla sum heild liggja aftanfyri nógvar av teimum vørum og tænaðum, sum eru á marknaðinum í dag. Førléikarnir hjá starvsfólkinum at laga seg til nýggjar umstøður verða umráðandi fortreyt fyri eini væl virkandi vinnu og framkomnum almennum stovnum komandi árin.

Talan verður bæði um serstakar fakligar førléikar og persónligar førléikar, eins og evni at umstilla seg í einum skjótt broytiligum samfelagi.

Tað er í hesum høpi, at ein skipan við yrkisskeiðum (arbeiðsmarknaðarútbúgvingum) skal síggjast. Hesar útbúgvingar skulu nøkta tørvin hjá teimum, sum eru í starvi, umframt at geva arbeiðstøkum førléikar, sum kunnu fáa tey í vinnu.

Førléikamenning er neyðug í øllum aldrum. Eisini aftaná at ein hevur fingið sína skúlagongd, er stöðugt tørvur á at læra seg nakað nýtt. Framvegis eru mong, ið ikki hava nakra útbúgving aftaná fólkaskúlan. Hesin bólkur kemur undir eitt vaksandi trýst at økja um sínar førléikar. Henda førléikamenning eigur í mest møguligan mun at verða samskipað í samstarvi millum leiðslur, starvsfólk og útbúgvingarverkið, til tess at fáa eina liðiliga loysn, sum er samantvinnað við verkligu upplæringina á arbeiðsplássinum, har hetta er hóskandi.

Fyri tey arbeiðstøku eru útbúgvingartilboð ein leið, sum Arbeiðsloysisskipanin sær møguleikar í.

Útbúgvingartilboð eiga eisini at verða fyri tey, sum eru í vanda fyri at missa arbeiði sítt, orsakað av ymsum umleggingum í vinnuni, og eiga tey tí at fáa møguleikar fyri umskúling.

Tað er umráðandi, at førléikamenningin verður lagað til dagliga arbeiðið, saman við teirri upplæring, sum fer fram har. Tað er tí neyðugt, at arbeiðspláss, útbúgvingarumsiting og útbúgvingarstøð samstarva.

Í skrivi frá Yrkisútbúgvingarráðnum, dagfest 5. sept. 2002, verður soleiðis boðað frá: *“Eftir at feløginu høvdu valt sínar limir, varð fundur hildin millum ráðsformannin og aðalstjóran í Mentamálaráðnum, og varð á tí fundinum semja um at heita á landsstýrismannin í undirvísingar- og mentamálum um at leggja ætlanina fyri á landsstýrisfundi, hetta til tess at tryggja politiska undirtøku fyri málinum.*

Á landsstýrisfundinum varð full undirtøka fyri ætlanini, men varð m.a. ført fram, at eisini t.d. Fiskimálaráðið og Vinnumálaráðið áttu at fingið umboðan í arbeðsbólkinum. Av hesi orsök hevur Mentamálaráðið á fundi við ráðsformanninum mælt til - av tí at talan er um eina ætlan, sum fleiri landsstýrisráð eru partar av – at arbeðsbólkurin eigur at verða settur av Mentamálaráðnum og ikki av Yrkisútbúgvingarráðnum.”

1.4 Tilnevning og arbeðssetningur

Í skrivi frá Mentamálaráðnum, dagfest 30. september 2002, verður boðað frá, at feløgin og landsstýrisráðini hava valt sínar limir í arbeðsbólkin. Mentamálaráðið hevur tilnevnt formannin og skrivarin, sum ávikavist eru Alfred Petersen, advokatur og Petur Oluf Hansen, fyrisitingarleiðari.

Harumframt hava feløgin og ráðini valt hesar limir:
Bjergfríð Ludvig vegna Føroya Handverksmeistarafelag
Poul Øregaard vegna Føroya Handverkarafelag
Jan Mortensen og Agnar Jensen vegna Føroya Arbeðsgevarafelag
Margretha Rasmussen vegna Føroya Arbeðarafelag
Súsanna Joensen vegna Starvsmannafelagið
Pætur Niclasen vegna S&K-felagið
Ingibjerg Berg vegna Løgmansskrivstovuna
Óli Hans Hammer Olsen vegna Fiskimálaráðið
Elisabeth O. Gaardbo vegna Vinnumálaráðið
Hans Andr. Dam Joensen vegna Mentamálaráðið

Seinni hevur Landsfelag Handverkarana valt Kristian Eli Brimsvík sum umboð fyri Landsfelagið.

2.1 Arbeiðið hjá bólkinum

Arbeðsbólkurinn hefur haft 8 fundir. Fyrsti fundur var hildin 9. október 2002 og tann seinasti 5. mars 2003. Millum fundirnar hava bólkur arbeitt við fylgjandi evnum:

- Verandi útbúgvingartilboð á arbeidsmarknaðinum og hvussu hesi eru skipað.
- Metingar um, hvørjar útbúgvingar/skeið talan sum heild kann verða um, og hvørjar førleikar útbúgvingarnar/skeiðini skulu kunna geva.
- Metingar um, hvussu útbúgvingarnar/skeiðini kunnu verða fíggað, hvør skal góðkenna virkseimið, og hvussu tey fyrisitingarligu viðurskiftini kunnu verða skipað.
- Tilráðing um, hvørjir tættir eiga at verða partar av einum uppskoti til lóg um arbeidsmarknaðarútbúgvingar.

Hvør bólkur sær hefur gjørt eina niðurstøðu av sínum arbeiði. Bólkur a) hefur sent spurnarbløð til virkir og stovnar, har m.a. varð spurt, hvørjar útbúgvingar ella skeið finnast, hvussu hesi vera skipað og hvør tørvurin er á slíkum útbúgvingum ella skeiðum. Úrslitið av hesum savnaða tilfarinum er sett upp í talvu 1 og 2 á bls. 14 og 15.

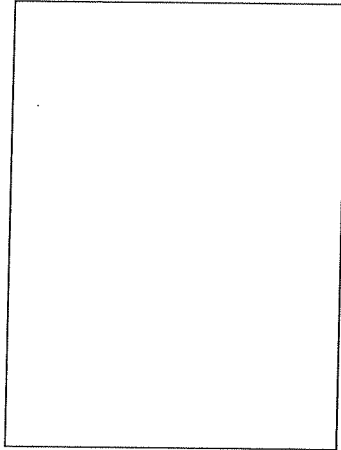
Eisini hava bólkarnir heitt á einstakar persónar, sum verða mettir at hava innlit í og vitan um arbeidsmarknaðarviðurskifti, um at gera sínar metingar um tørvinn á slíkum skeiðum/útbúgvingum og hvussu hetta eigur at verða skipað.

Ein av arbeidssetningunum hjá arbeðsbólkinum var at lýsa verandi útbúgvingartilboð á arbeidsmarknaðinum og hvussu hesi eru skipað, og við stóði í hesum at gera meting um tørvinn á slíkum útbúgvingum ella skeiðum.

“Útbúgving er ikki longur ein avmarkað tíð á lívsleiðini hjá hvørjum einstøkum, men fevnir um alt lívið.”

Brot úr lógmansrøðuni 2002

Arbeðsbólkurinn er av teirri áskoðan, og tað framgongur eisini av teimum kanninum, sum bólkurinn hefur gjørt, at stórir tørvur er á skipaðum karmum fyri útbúgvingum/skeiðum á arbeidsmarknaðinum.

Arbeitt varð síðani við spurnarbløðunum, partvís við teimum, sum vóru innkomin, og partvís við at ringja til tey, sum høvdu sent inn, til tess at fáa nágreiniligari upplýsingar. Eisini varð ringt til onnur, sum høvdu fingið spurnarblaðið, og sum vóru hildin at verða útbjóðarar av skeiðum, men sum ikki høvdu sent spurnarblaðið innaftur. Burtur úr teimum spurnarbløðum, sum vóru innkomin, og teimum, sum ringt hevur verið til, eru 16 innsett í talvu 1 á bls. 14.

Í førum, har virkir, stovnar, og feløg ikki eru tikin við í talvuna, er talan annaðhvørt um, at hesi einki útbúgvingartilboð hava ella at ávíst skeiðsvirksemi einans hevur verið fyri egnum starvsfólkkum. Í innkomnað tilfarinum sæst, at tað eru nógvar fyrirkur og nógvir stovnar, ið halda skeið, men eru ikki *útbjóðarar* av skeiðum.

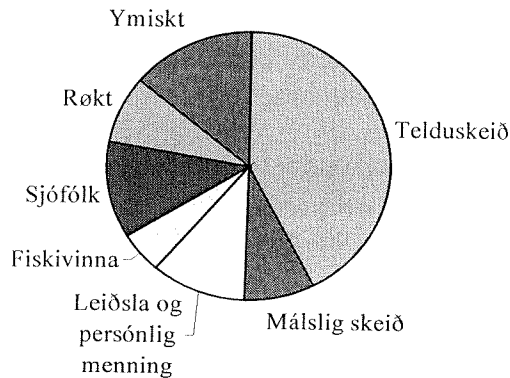
Nevnast skal eisini skipanin av arbeidsmarknaðarútbúgvingum í Danmark - sonevndu AMU-skeiðini (*ArbejdsMarkedsUddannelser*), sum fleiri færoyingar luttaka á. Talan er serliga um eftirútbúgvingarskeið fyri yrkislærd.

Tey 16 í talvu 1, eru virkir og stovnar, sum umboða ein stóran part av teimum, sum bjóða út skeið. Talvan skuldi sostatt givið eina vegleiðandi mynd av tí skeiðsvirksemi, sum í dag finst á arbeidsmarknaðinum.

Talva 1 vísir útbjóðarar og vinnuøki, sum skeiðini verða bjóðað út til. Frá tilfarinum, sum er komið aftur frá virkjum og stovnum og teimum, sum ringt hevur verið til, framgongur,

- at peningastovnar, tryggingarfeløg, teleútbjóðarar og onnur einans hava innanhýsis skeið fyri egnum starvsfólkkum,
- at kostnaðurin fyri hvørt skeiðið liggur um kr. 1500,
- at flestu skeiðini eru úr tveimum í fimm dagar, og
- at luttakaratalið í miðal er um 20 til hvørt skeið.

Talva 2.

2.3 Hugtakið Yrkisskeið

Arbeðsbólkurinn er samdur um at nýta heitið *yrkisskeið* um arbeðs-marknaðarútbúgvingar. Heitið fevnir um bæði útbúgvingar og skeið, og er sprottið úr heitinum *yrkisútbúgvingar*, sum eru útbúgvingar úr tveimum upp til fimm ár.

Yrkisskeið eru móttvegis *yrkisútbúgvingum* styttri útbúgvingar ella skeið. Talan kann somuleiðis verða um at seta skeiðsrøðir saman til eina útbúgving. Hildið verður, at heitið hóskar væl, eisini um talan er um at hava somu ráðsskipan, sum er tengd at yrkisútbúgvingunum sambært kapitlul 5 í yrkisútbúgvingarlógini. Heitið verður hereftir nýtt í álitinum.

Við yrkisskeiðum kann talan verða um t.d. førleikamennandi skeið fyri fólki í vinnu, eftirútbúgving fyri avlærd og skeið fyri arbeðs-leys og vinnutarnað, sum annaðhvørt kunnu verða kravd ella sjálv-boðin. Hesi skeið venda sær til arbeðarar og serarbeðarar, starvsfólk við yrkisútbúgving, fólki við tøkningaútbúgving og aðrar javnsettar bólkur.

Útflutningsmarknaðurin fer at seta krøv um ávíst vitanarstöði, eins og at innaneftirlitskrøvini verða herd í samsvari við eitt nú ISO 9000-normarnar. Hetta skundar undir hvørt einstakt virki at geva sínum starvsfólki neyðuga (eftir)útbúgving.

Sum áður nevnt verður mælt til, at ráðsskipanin við atliti at yrkis-
útbúgvingunum verður nýtt í sambandi við yrkisskeiðini. Roknast má
tó við, at hetta fer at ávirka rakstrarjáttanina hjá hesi skipan.

Til at fígga útreiðslurnar hjá fyrisitingini, verður mælt til, at tann, sum
søkir um at fáa yrkisskeið góðkent, rindar eitt umsitingargjald eftir
gjøllari, av landstýrismanninum, ásettum reglum til at fígga út-
reiðslurnar av yrkisnevndaarbeiðnum, meðan landskassin rindar út-
reiðslurnar hjá Yrkisútbúgvingarráðnum.

2.5 Førléikatreytir

Hildið verður, at einstøku yrkisskeiðini kunnu liggja bæði á útbúgv-
ingarstøðum og á arbeiðsplássum. At mælt verður til, at skeið eisini
kunnu liggja á arbeiðsplássum kemst av, at hetta kann verða bæði
fíggarliga skilagott og hugburðsmennandi fyri eitt arbeiðspláss.

Skeiðini eiga í slíkum førum at verða
samskipað millum útbúgvingarstað og
arbeiðspláss við t.d., at ein verkligur
partur fer fram á einum arbeiðsplási,
meðan tann meira ástøðiligi parturin
fer fram á einum útbúgvingarstaði.
Útbúgvingarstað kann eisini verða
eitt virki.

Annaðhvørt talan er um at halda skeið
á einum útbúgvingarstaði ella á einum
arbeiðsplási, er neyðugt at hava eina
góðkenningarskipan, til tess at tryggja
tann neyðuga førléikan hjá skeiðs-
haldaranum í sambandi við undir-
vísing, útbúnað o.l.

*“ Tað sum vantar er, at øll,
ið arbeiða innan fiski-
vinnuna á landi skulu hava
møguleika, í hvussu so er
tilboð, um at kunna skúla
seg við at fara á skeið. Eg
meini at tað er í okkara
hovuðsvinnu, at vit eiga at
byrja við serútbúgving fyri
vanliga verkafólki.”*

Føroya Arbeiðarafelag
(Ingeborg Vinther)

Mælt verður til, at førléikarøvinum til undirvísarar sum meginregla eiga
at verða á sama støði sum tey fakligu førléikarøvinum, ið eru galdandi á
yrkisútbúgvingarøkinum. Tó skal góðkenningarmyndugleikin - sí
niðanfyri um *góðkenning og fyrisiting* - í serligum føri um neyðugt
kunna gera frávik í meginreglunum.

3. táttur

Lógaruppskot

- 3.1. Uppskot til lóg um yrkisskeið
- 3.2. Viðmerkingar til lógaruppskotið

3.1 Uppskot til lóg um yrkisskeið

Samsvarandi samtykt Føroya løgtings staðfestir og kunnger løgmaður hesa løgtingslóg:

Kapittul 1 Stevnumið og skipan

§ 1. Landsstýrismanninum verður heimilað at skipa neyðugar karmar fyri yrkisskeiðum og hava eftirlit við hesum.

§ 2. Yrkisskeiðini hava til endamáls:

- a. at hjálpa einstaklingum at nøkta grundleggjandi krøv til førleika í vinnuni,
- b. at viðlíkahalda og menna verandi vinnuførleika, og
- c. at menna og viðlíkahalda ástøðiligan vinnu- ella útbúgvingarførleika.

§ 3. Landsstýrismaðurin í mentamálum er fyrisitingarligur myndugleiki fyri yrkisskeiðunum og ásetir yvirskipaðu reglurnar fyri skeiðini.

Stk. 2. Yrkisbúgvingarráðið og yrkisnevndirnar, ið eru skipaðar sambært kap. 5 í løgtingslóg nr. 94 frá 29. desember 1998 um yrkisútbúgvingar við seinni broytingum, virka við atliti at yrkisskeiðunum sambært ásetingunum í § 9.

Kapittul 2 Innihaldið

§ 4. Yrkisskeiðini fevna um:

- 1) skeið, sum menna vinnuførleikarnar hjá tí einstaka luttakaranum,
- 2) skeið, sum bøta um møguleikarnar hjá tí einstaka luttakaranum at fáa útbúgving ella arbeiði.

§ 5. Yrkisskeiðini venda sær til:

- 1) arbeiðarar og serarbeiðarar,
- 2) starvsfólk við yrkisútbúgving,
- 3) fólk við tøkningaútbúgving, og
- 4) aðrar bólkar, ið kunnu javnsetast við 1), 2) og 3).

Kapittul 4 *Fyriskipan og fyrisiting*

§ 9. Yrkisútbúgvingarráðið ger tilmæli til landsstýrismannin um yvirskipað viðurskipti við atliti at yrkisskeiðunum, her í millum við atliti til at lýsa í kunngerð neyvari reglur.

Stk. 2 Yrkisútbúgvingarráðið ger av, hvørji yrkisskeið koma undir skipanina eftir hesi lóg, og í hvønn mun einstøk skeið og/ella samanhangandi skeið kunnu geva avriksflutning eftir gjøllari, av Yrkisútbúgvingarráðnum, ásettum reglum.

Stk. 3. Til tess at tryggja, at yrkisskeiðini lúka almenn og faklig krøv, ger yrkisnevndin, sum frammanundan er tilnevnd av Yrkisútbúgvingarráðnum til ávísar útbúgving, ráðnum tilmæli um góðkenning av ávísam yrkisskeiði.

Stk. 4. Um eingin yrkisnevnd frammanundan er tilnevnd, smb. stk. 3, skal Yrkisútbúgvingarráðið tilnevna 2 fastar limir í eina yrkisnevnd, umboðandi ávikavist arbeiðsgevarar og løntakarar. Afturat føstu limunum, skal avvarðandi arbeiðsgevarafeløg velja 1 lim og avvarðandi løntakarafelag 1 lim í nevndina.

Stk. 5. Yrkisnevndin skal í sínum viðgerðum tryggja, at góðkend yrkisskeið í mest møguligan mun eru samskipað við yrkis- og miðnámsútbúgvingarnar, soleiðis at til ber hjá tí einstaka skeiðsluttakaranum at taka útbúgving sína innan ein felags karm.

Stk. 6. Yrkisnevndafyrisitingin skrivar út prógv, tá ið skeið verða sett saman til eina útbúgving, sambært reglum, sum landsstýrismaðurin ásetir, samanber stk. 1.

Kapittul 5 *Fígging*

§ 10. Yrkisskeiðini verða fíggjað við luttøkugjaldi.

Stk. 2. Landskassin rindar útreiðslurnar hjá Yrkisútbúgvingarráðnum, smb. § 3, stk. 2.

Stk. 3. Tann, sum søkir um góðkenning av yrkisskeiði, rindar eitt umsitingargjald til landskassan til at fíggja útreiðslurnar hjá yrkisnevndunum, smb. § 3, stk. 2.

Stk. 4. Landsstýrismaðurin ásetir eftir tilmæli frá Yrkisútbúgvingarráðnum gjøllari reglur um upphæddina av umsitingargjaldinum, og hvussu gjaldið verður umsitið, samanber § 9, stk. 1.

Stk. 5. Landskassin kann veita stuðul til tey yrkisskeið, ið eru beinleiðis partur av eini styttri yrkisrættaðari útbúgving sbt. § 5, nr. 2)-4), eitt nú á merkonomstigi.

3.2 Viðmerkingar til lógaruppskotið

Almennar viðmerkingar:

Endamálið við einari lóggávu á ökinum er at fáa skipaðar karmar fyri yrkisskeið, sum skulu menna førleikarnar hjá starvsfólki í vinnu umframt at skapa øðrum, so sum arbeiðsleysum og vinnutarnaðum, møguleikar at ognar sær neyðugar fakligar og persónligar førleikar.

Tílíkir skipaðir karmar eru hildnir verða neyðugir í einum samfelagi, har størri og størri krøv verða sett, bæði við atliti at verandi arbeiðsmarknaðarviðurskiftum, men eisini við atliti at teimum broytiligu viðurskiftum, sum eyðkenna eitt framkomið tøkniligt samfelag, har einki stendur í stað, men alsamt broytist frá degi til dags.

Roknast má tí við, at førleikarnir hjá starvsfólkinum at laga seg til nýggjar umstøður verða umráðandi fortreyt fyri eini væl virkandi vinnu og framkomnum almennum stovnum komandi árin. Talan verður bæði um serstakar fakligar førleikar og persónligar førleikar, eins og evni at umstilla seg í einum skjótt broytiligum samfelagi.

Tað verður hildið at verða sera týðningarmikið, tá talan er um førleikamennandi skeið, at slík hava eina lóggávu, sum tryggjar teir neyðugu karmarnar fyri slíkum virksemini, umframt at neyðug og galdandi førleikakrøv tryggja, at virkseimið fer fram á einum fullgóðum og tilsvarendi høgum støði.

Tað, sum sermerkir hesa skipan er, at tað er vinnan, sum í ein stóran mun skipar fyri skeiðunum/útbúgvingunum. Tað er eisini vinnan sjálv, sum í høvuðsheitum rindar útreiðslurnar til menningina av skeiðunum og útreiðslurnar til undirvísingina. Hesar útreiðslur fær vinnan inn aftur við luttøkugjöldum.

Landskassans partur av útreiðslunum við atliti at skipanini snýr seg fyri ein part um stuðul til ávísar styttri yrkisrættaðar útbúgvingar, eitt nú á merkonomstigi. Í øðrum lagi rindar landskassin útreiðslurnar hjá Yrkisútbúgvingarráðnum. Tó skal viðmerkjast, at eisini her skal tann privata vinnan ella almenna umsitingin rinda eina ávísa upphædd – eitt umsitingargjald – til útreiðslurnar hjá yrkisnevndunum.

Lógin avmarkar seg til ávísar bólkar, tá tað snýr seg um skeið ella útbúgvingar, sum skulu veita vinnuførleika. Hetta fyri ikki at koma inn á øki, sum hava serstakar lógir og skipanir, so sum forsorgarøkið og heilsuøkið.

Til § 6:

Endamálið við yrkisskeiðunum er at skapa fortreytirnar fyri førleikamenning. Tí eiga skeiðini at verða skipað eftir fortreytunum hjá teimum luttakandi, soleiðis at mest fæst burtur úr. Talan kann tí verða at skipa skeiðini í hóskandi eindir, alt eftir fakligu ella persónligu eiginleikunum og fortreytunum hjá teimum, sum søkja um at verða tikin upp til skeiðini.

Er talan um at menna ein fakligan førleika, eigur innihaldið í frálæruni, í tann mun tað ber til, at hava somu tættir, sum eru í yrkisútbúgvingunum. Hetta tí at tað vil gera tað møguligt at nýta ta undirvísingarskipan, sum longu finst, og sum eisini kann verða við til, at tann luttakandi kann fáa góðskrivað fingnu frálærana í einari møguligari yrkisútbúgving.

Við yrkisskeið ella samansett yrkisskeið kann talan verða um styttri yrkisrættaðar útbúgvingar, sum í vavi svara til eina serarbeiðara-útbúgving.

Til §§ 7 og 8:

Eins og við skipanini við yrkisútbúgvingum, skal yrkisnevndin viðgera og tilmæla innihaldið í yrkisskeiðunum. Á sama hátt skal Yrkisútbúgvingarráðið eftir lógini um yrkisútbúgvingar verða góðkenningarmyndugleiki, tá ið talan er um skipanina um yrkisskeið.

Við at nýta somu ráðsskipan, sum er galdandi í skipanini fyri yrkisútbúgvingar, fæst størri gagnnýtsla av tí fakligu vitanini og tí samanseting, sum Yrkisútbúgvingarráðið og yrkisnevndirnar og tann avvarðandi fyrisitingin hevur.

Góðkenningin av útbúgvingarstøðum verður gjørd av yrkisnevndini, eins og tá ið talan er um læruplássgóðkenning. Yrkisnevndin skal tryggja, at yrkisskeiðini hava tær neyðugu og kravdu fortreytirnar eftir ávísam skipaðum reglum.

**Álit um yrkiskeið frá arbeidsbólki, sum
Mentamálaráðið setti í september mánað 2002
og handað Mentamálaráðnum í mars mánaði 2003**

Margfaldað og innbundið hevur Yrkisdepilin